

29.08.2017

Pormestari

---

55 §**Lausunto työ- ja elinkeinoministeriön työaikasääntelyä selvittävän työryhmän mietinnöstä työaikalaiksi**

HEL 2017-008101 T 03 00 00

Päätös

Pormestari päättää antaa seuraavan lausunnon työ- ja elinkeinoministeriölle työryhmän mietinnöstä, johon sisältyy hallituksen esitysluonnos työaikalaiksi.

Helsingin kaupunki katsoo, että ehdotettu uusi työaikalaki olisi hyväksyttävissä eräin muutoksin.

Yleiset kommentit esityksestä

Esityksen tavoitteena on ajantasaistaa työaikalaki vastaamaan elinkeinorakenteen ja työn tekemisen tavoissa tapahtuneita muutoksia sekä tehdä työaikadirektiivistä ja muista kansainvälisistä reunaehdoista johtuvia tarkistuksia.

Uusi työaikalaki pohjautuu pitkälti voimassa olevaan työaikalakiin, mutta sisältää kuitenkin uudistuksia ja myös muutoksia nykyiseen lainsäädäntöön. Uusina säännöksinä ovat muun muassa enimmäistyöaika ja joustotyöaika koskevat määräykset. Lisäksi esitetään muutoksia muun muassa jaksotyön soveltamisalaan sekä yötyötä koskeva sääntelyyn. Jaksotyön soveltamisalaa koskeva esitys vastaa osin niihin soveltamisalaongelmiin, joita voimassa olevassa laissa on ollut ja vastaa nyt paremmin palvelutarpeiden muutoksiin.

Esityksessä pyritään muun muassa varmistamaan joustavat työaikajärjestelyt sekä työnantajien että työntekijöiden tarpeisiin. Kunnallisessa palvelurakenteessa tapahtuvien muutosten johdosta tarve joustaviin työaikajärjestelyihin kasvaa tulevaisuudessa. Lisäksi työ- ja yksityiselämän yhteensovittaminen puoltaa joustavien työaikajärjestelyjen lisäämistä.

Helsingin kaupunki pitää työaikalain uudistamista välttämättömänä siirryttäessä 2020-luvulle. Haasteena on, miten uudella työaikalalla onnistutaan vastaamaan tulevaisuuden palvelurakenteen ja työn tekemisen tarpeisiin, kun esityksessä pidättäydytään pääperiaatteiden osalta vanhaan työaikalakiin.

Esityksen keskeisiä ehdotuksia koskevat kommentit**Postiosoite**

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

29.08.2017

Pormestari

Helsingin kaupunki pitää hyvänä esityksessä ilmeneviä työaikasäännöksiä, jotka mahdollistavat nykyistä joustavampien työaikajärjestelyjen käyttöön ottamisen. Uuden työaikalain tulisi säädellä kuitenkin selkeästi joustavista työaikatarkoituksista ilman, että lain säännökset ovat keskenään ristiriitaisia.

Vaikutusarvioinnissa esityksen taloudelliset vaikutukset on esitetty pääosin positiivisina, vaikka sen vaikutukset palkkatasoon jäävätkin hieman epäselväksi. Myös esityksen vaikutukset työllisyyteen on esitetty varsin teoreettisella tasolla.

Esityksessä joustotyösopimuksen arvioidaan vähentävän työnantajan hallinnollista taakkaa. Tämä on mahdollista työaikakirjanpidon kannalta, mutta toisaalta uudesta järjestelystä tiedottaminen, sopiminen, esimiesten kouluttaminen ja muut mahdolliset toimenpiteet puolestaan lisäävät työnantajan hallinnollista taakkaa uudistuksen alkuvaiheessa. Joustotyön toteuttaminen edellyttäisi myös moderneja sähköisiä järjestelmiä, joita tarvitaan, vaikka joustotyöajan käyttö kunta-alalla tuleekin olemaan varsin rajattua kuntapalvelujen luonteesta johtuen.

Esitettyjä lain säännöksiä koskevat kommentit

Helsingin kaupunki toteaa seuraavaa.

Lain soveltamisalapoikkeuksia koskevan säännöksen osalta (2 § 1 momentin 2 kohta) suhde joustotyöaikaan (13 §) koskevaan säännökseen on tulkinnanvarainen ja osin päällekkäinen. Esityksen perustelujen mukaan molempia lain säännöksiä sovelletaan muun muassa itsenäisessä ja vaativassa asiantuntijatehtävässä olevaan työntekijään, joka voi itse päättää työajastaan ja jonka työaikaa ei mitata tai määritellä ennalta. Soveltamisalapoikkeuksen 2 kohdan mukaan tällainen henkilö olisi lain soveltamisalan ulkopuolella, kun taas 13 §:n mukaan henkilön kanssa voidaan sopia ajasta ja paikasta riippumattomasta joustotyöajasta, jolloin henkilöön sovellettaisiin työaikalakia.

Jaksotyöajan (7 §) soveltamisalaa koskevat muutosesitykset ovat kannatettavia. Esityksessä jaksotyön ja säännöllisesti teetetävän yötyön käyttöalaa koskevaa säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että se vastaisi paremmin työmarkkinoiden tarpeita. Työaikalain uudistuksella tulee määritellä jaksotyöalat siten, että se vastaisi kuntasektorin 2020 luvun muuttuviin palvelutarpeisiin ja –rakenteisiin. Tulevaisuudessa uusia kuntapalveluita sekä työn organisointi- ja toimintatapoja kehitetään jatkuvasti. On tärkeä, että jaksotyön soveltamisalan kohta 3 ei ole sidottu rakennuksiin tai muihin palvelujen järjestämistapojen rajoitteisiin. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota siihen, että jaksotyöajan soveltamista ei rajata vain sellaiseen työhön, jota tehdään seitsemänä päivänä viikossa ja 24 tuntia vuorokaudessa.

29.08.2017

Pormestari

Esityksen mukaisesti aluehallintovirasto voi määräämillään ehdoilla myöntää luvan käyttää jaksotyöaikaan myös muissa kuin 7 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä silloin kun se on työajan järjestelyiden kannalta välttämätöntä. Poikkeuslupakäytäntö lisää kuitenkin hallinnollisen työn määrää. Tämän vuoksi olisi tarkoituksenmukaista että jaksotyöajan soveltamisesta voidaan sopia paikallisella virka- ja työehtosopimuksella.

Jaksotyöalan luetteloon on tarpeen lisätä muut vastaavat tehtävät tukitoimintojen lisäksi silloin, kun se on toiminnan, tehtävän työn ja työajan järjestelyiden kannalta välttämätöntä.

Yötyön (8 §) osalta todetaan, että yötyön rajoituksilla voi olla tulevaisuudessa vaikutusta palvelujen järjestämiseen palvelutarpeiden ja -rakenneiden muuttuessa kunta-alalla. Tämän vuoksi säännöllisesti teetetävän yötyön tekemisen edellytyksiä tulisi mahdollistaa laajemmin kuin nykyisessä laissa. Esityksessä sallittaisiin yötyön säännöllinen teettäminen vain laissa mainituissa töissä ja muutoin poikkeusluvalla tai sopimalla työehtosopimuksella.

Joustotyöajan (13 §) käsite on sisällöltään hyvin samankaltainen esitysluonnoksen 2 §:n 1 momentin 2 kohdan soveltamisalapoikkeuksen kanssa. Tämä aiheuttaa hyvin todennäköisesti tulkintaongelmia, minkä vuoksi em. säännösten soveltamisalat tulee määritellä tarkemmin. Lisäksi kunta-alalla työ on valtaosaltaan sidottua aikaan ja paikkaan, jolloin joustotyöajan käyttö on rajallista.

Työaikapankin (14 §) käyttöön otosta tulisi voida sopia paikallisesti.

Vuorokausilevon (25 §) osalta todetaan, että jaksotyön voimassa oleva vuorokausilepoa koskeva säännös tulisi säilyä ennallaan. Epätarkoituksenmukaisten vuorojen välttämiseksi voimassa olevassa laissa on säädetty yhdeksän tunnin pituisesta vuorokausilevosta jaksotyössä. Tarve tehdä ja teettää työtä joustavasti erilaisissa jaksoissa ja eri vuorokauden aikoina on lisääntynyt. Esitetty jaksotyöajan vuorokausilepoa koskeva muutos ei välttämättä tukisi toiminnan ja kuntapalvelujen muuttuvia tarpeita. Myös työntekijöiden henkilökohtaiset tarpeet työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa puoltavat joustavaa työvuorosuunnittelua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Rissanen, johtava työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29202
paivi.rissanen(a)hel.fi**Liitteet**

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi**Käyntiosoite**
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>**Puhelin**
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783**Y-tunnus**
0201256-6**Tilinro**
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

29.08.2017

Pormestari

- 1 Lausuntopyyntö 7.7.2017.pdf
- 2 Työaikasääntelyä selvittävän työryhmän mietintö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti kolmikantaisen työryhmän selvittämään työaikalain kokonaisuutta ja valmistelemaan esitykset, joilla päivitetään työaikalain ja sen jälkeen vuosilomalain säännökset 2020-luvun tarpeisiin.

Työryhmän mietinnössä ehdotetaan säädettäväksi uusi työaikalaki, joka korvaisi vuoden 1996 työaikalain. Tavoitteena on muun muassa ajantasaistaa työaikalaki vastaamaan elinkeinorakenteen ja työn tekemisen tavoissa tapahtuneita muutoksia. Pääperiaatteiden osalta esityksessä on pidättäydytty voimassa olevan työaikalain sääntelytavassa.

Esitysluonnoksessa ehdotetuilla muutoksilla pyritään varmistamaan joustavat työaikajärjestelyt erilaisten yritysten ja työnantajayhteisöjen tarpeisiin sekä toisaalta helpottamaan työntekijöiden työn ja yksityiselämän yhteensovittamista.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt kirjeellään 7.7.2017 Helsingin kaupungilta lausuntoa työryhmän mietinnöstä, johon sisältyy hallituksen esitysluonnos uudeksi työaikalaksi 1.9.2017 mennessä.

Lausunto annetaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi julkaistuun lausuntopyyntöön. Kaupunginkanslia vastaa lausuntopyyntöön sähköisesti pormestarin päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna**Liitteet**

- 1 Lausuntopyyntö 7.7.2017.pdf
- 2 Työaikasääntelyä selvittävän työryhmän mietintö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.08.2017

Pormestari

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 55 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

29.08.2017

Pormestari

Jan Vapaavuori
pormestari

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 30.08.2017.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566